

HELSE-, MILJØ- og SIKKERHETS DATABLAD TRJ Rå Linolje

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	05.03.2008
Kjemikaliets navn	TRJ Rå Linolje
Artikkelnr.	9507753
Ikke deklareringspliktig pga.	Mindre enn 100 kg pr. år.
Kjemikaliets bruksområde	For impregnering av hamp og smøring av unioner.

Importør

Firmanavn	AS Terjan
Besøksadresse	Tvetenveien 156, Oslo
Postadresse	Postboks 29, Hellerud
Postnr.	0618
Poststed	Oslo
Land	Norge
Telefon	22 27 99 70
Telefaks	22 27 99 71
E-post	terjan@terjan.no
Hjemmeside	http://www.terjan.no
Utarbeidet av	Hydro Production Partner, Jorunn Martila

2. Farlige egenskaper

Klassifisering	Xn, F+, N; R12, R38, R50/53, R67
Farebeskrivelse	<p>HELSE: Drivgassen kan forårsake dødsighet og svimmelhet. Klær eller filler som er tilsølt av linolje kan selvantenne.</p> <p>BRANN OG EKSPLOSJON: EKSTREMT BRANNFARLIG. Inneholder rå linolje. Risiko for selvantennelse. Søl og brukte filler samles og oppbevares i brannsikre avfallsbeholdere, henges til tork ute eller brennes under oppsyn.</p> <p>MILJØ: Drivgassen er klassifisert meget giftig for vannlevende organismer og kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.</p>

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Merking/klassifisering	Innhold
Butan	CAS-nr.: 106-97-8 EC-nr.: 203-448-7 Indeksnr.: 601-004-00-0	F+; R12	10 - 30 %
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9 Indeksnr.: 601-003-00-5	F+; R12	10 - 30 %
Heptan	CAS-nr.: 142-82-5 EC-nr.: 205-563-8	Xn,F,N; R11, R38, R50/53, R65, R67	10 - 30 %
Linolje	CAS-nr.: 8001-26-1 EC-nr.: 232-278-6		20 - 40 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m3, ppb, ppm, vekt%, vol%		

FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helsekadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.
Komponentkommentarer	For fullstendig tekst til inngående komponenters R-setninger, se punkt 16.

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Frisk luft, ro og varme. Ved bevisstløshet: Løs stramtsittende klær, stabilt sideleie. Ved åndedrettsstans gis kunstig åndedrett, ved hjertestans gis hjertekompresjon. Kontakt lege ved tvil eller ved vedvarende symptomer. Kontakt eventuelt Giftinformasjonen på telefon 22 59 13 00.
Innånding	Se "Generelt".
Hudkontakt	Tilsølt tøy fjernes og huden vaskes godt med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon utvikles eller vedvarer. Tilsølt/forurenset tøy vaskes før fornyet bruk.
Øyekontakt	Skyll øynene straks med vann i minst 15 minutter mens øyelokkene holdes åpne. Kontakt lege hvis ubehag vedvarer etter skylling.
Svelging	FREMKALL IKKE BREKNINGER. Ved bevissthet, gi straks 100-200 ml kullsuspensjon, evt. Gi 2-3 glass vann eller melk. Kontakt lege ved vedvarende ubehag.
Informasjon til helsepersonell	Symptomatisk behandling.

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Karbondioksid, pulver, skum, vanntåke.
Uegnet brannslukningsmiddel	Unngå vann i konsentrert stråle direkte mot brannpunktet; vil spre ilden.
Brann- og eksplosjonsfarer	Aerosolboksen inneholder ekstremt brannfarlig drivgass. Beholder(e) kan eksplodere ved sterk oppvarming.
Personlig verneutstyr	Bruk selvforsynt åndedrettsvern og fullt verneutstyr.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Ventiler området godt. Unngå innånding av damper, samt hud- og øyekontakt. Slukk alle tennekilder, unngå gnister, røyking og varme. Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Unngå utslipp til vann og kloakkavløp.
Metoder til opprydding og rengjøring	Samle opp med absorberende ikke-brennbar materiale i passende beholdere. Avhend iht punkt 13. Området spyles til slutt med vann.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Unngå søl, innånding, hud- og øyekontakt.
Oppbevaring	OPPBEVARES UTILGJENGELIG FOR BARN! Lagres på et tørt, kjølig, godt ventilert og brannsikret sted. Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes - selv ikke når den er tom.
Spesielle egenskaper og farer	Ekstremt brannfarlig drivgass. Risiko for selvantennelse. Søl og brukte filler samles og oppbevares i brannsikker avfallsbeholder, henges til tork ute eller brennes under oppsyn.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Enhet	Norm år
Butan	CAS-nr.: 106-97-8 EC-nr.: 203-448-7 Indeksnr.: 601-004-00-0	8 t.: 250 ppm 8 t.: 600 mg/m ³	2007
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9 Indeksnr.: 601-003-00-5	8 t.: 900 mg/m ³ 8 t.: 500 ppm	2007

Heptan

CAS-nr.: 142-82-5
EC-nr.: 205-563-8

8 t.: 200 ppm

2003

Eksponeringskontroll

Anbefalte overvåkingsprosedyrer	Ved eksponeringskontroll vurder egnet prøvetakingsmetode, og om stasjonær eller mobil prøvetaking er mest hensiktsmessig.
Annen informasjon	Personlig verneutstyr skal være CE-merket og testet i henhold til relevant CEN-standard. Produktet må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Røyking forbudt. Sørg for å eliminere alle tennkilder. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for god ventilasjon; generell og lokal. Ha mulighet for øyeskylling i nærheten. Vask hendene regelmessig, ved arbeidets slutt og før spising, drikking, røyking og før bruk av toalett.
Åndedrettsvern	Normalt ikke nødvendig. Blir de administrative normer overskrevet må egnet åndedrettsvern benyttes. Maske med filter A (brunt, organiske stoffer).
Håndvern	Bruk vernehansker av nitril- eller vitongummi. Gjennombruddstid er ikke bestemt for produktet.
Øyevern	Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær. Tilsølte klær skiftes og vaskes innen de brukes igjen.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Aerosol
Lukt	Linfrø.
Farge	Gulaktig
Løselighetsbeskrivelse	Løselig i organiske løsningsmidler.
Løselighet i vann	Uløselig

10. Stabilitet og reaktivitet

Materialer som skal unngås	På grunn av brann og eksplosjonsfare er røyking, bruk av åpen ild eller andre tennkilder (f. sveising) i nærheten av produktet forbudt. Kan reagere kraftig med sterke oksidasjonsmidler.
Farlige spaltningsprodukter	Ved oppvarming til dekomponering kan det dannes karbonmonoksid, karbondioksid.
Stabilitet	Stabilt ved normal håndtering.
Annen informasjon	Selvantennelse kan oppstå i pussegarn, kluter og papir som er fuktet med linolje. Disse må derfor brennes eller uskadeliggjøres på annen tilfredsstillende måte.

11 Tokikologisk informasjon

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Høye dampkonsentrasjoner kan gi hodepine, svimmelhet og kvalme. Kan virke svakt irriterende på slimhinnene.
Hudkontakt	Langvarig eller gjentatt kontakt kan virke irriterende og føre til uttørring av huden.
Øyekontakt	Damp eller sprut i øynene vil virke irriterende, men gir neppe varige skader.
Svelging	Aerosol; svelging lite trolig. Påvirker sentralnervesystemet på samme måte som ved innånding.

12. Miljøopplysninger

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksisitet	Meget giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
---------------	---

13 Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	EAL: 16 05 04 gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer
-----------------	---

NORSAS	7055 Aerosolbeholdere
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja
Annen informasjon	Angivelse av avfallsnummer og EAL-koder er kun veiledende. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.

14. Transportinformasjon

Proper Shipping Name	Aerosols
Varenavn (nasjonalt)	Aerosolbeholdere
Farlig gods ADR	Status: Ja UN-nr.: 1950 Klasse: 2 Fare nr.: 23
Farlig gods RID	Status: Ja UN-nr.: 1950 Klasse: 2
Farlig gods IMDG	Status: Ja UN-nr.: 1950 Klasse: 2 Marin forurensning: Ja EmS: F-D, S-U
Farlig gods ICAO/IATA	Status: Ja UN-nr.: 1950 Klasse: 2.1 Varenavn: Aerosols, flammable
Fareseddel	2.1

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Sammensetning på merkeetiketten	Butan: 10 - 30 %, Propan: 10 - 30 %, Heptan: 10 - 30 %, Linolje: 20 - 40 %
R-setninger	R12 Ekstremt brannfarlig. R38 Irriterer huden R67 Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
S-setninger	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S9 Oppbevares på et godt ventilert sted. S16 Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. S23 Unngå innånding av sprøytetåke. S29 Må ikke tømmes i kloakkavløp. Trykkbeholder: Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C; Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.
Andre anmerkninger	Inneholder rå linolje. Risiko for selvantennelse. Søl og bruke filler samles og oppbevares i brannsikker avfallsbeholder, henge til tork ute eller brennes under oppsyn.
Referanser (Lover/Forskrifter)	Norsk Stoffliste 2005 (Statens forurensningstilsyn, Arbeidstilsynet, Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap). Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, best. nr. 361), ADR, RID, IMDG, IATA, Micromedex Tomes CPS System. Forskrift om utarbeidelse, distribusjon m.v. av helse-, miljø og sikkerhetsdatablad. Forskrift om gjenvinning og behandling av farlig avfall, kap 11 (sist endret 16.11.2006). Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2005).

Arbeidstilsynets brosjyre om løsemidler.

16 Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R11 Meget brannfarlig. R12 Ekstremt brannfarlig. R38 Irriterer huden R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. R65 Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging. R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet
Leverandørens anmerkninger	HMS-databladet er utarbeidet, kvalitetskontrollert og godkjent i henhold til gjeldende regelverk. Hydro Production Partner har ikke ansvar for feil eller mangler i opplysninger fra produsent / importør / omsetter. Produsent/leverandør oppgitt i seksjon 1 er juridisk ansvarlig for databladets innhold.
Kvalitetssikring av informasjonen	GK: 05.03.2008, ASV
Ansvarlig for HMS-datablad	AS Terjan